

Temina
YAYINCILIK

MÜLKİAMİR
KAYMAKAMLIK
ADAYLIĞI

GİRİŞ SINAVI

GENEL YETENEK VE GENEL KÜLTÜR TESTİ
ALAN BİLGİSİ TESTİ

2

ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

Bu denemenin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, denemenin tamamının veya bir kısmının Yayınevimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve denemenin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

1. Örnek cümledeki “edebiyatın güdümlendirilmesi-ne” söz öbeği ile edebiyata verilen destekten söz edilmiştir. Örnek cümlede bulunan söz öbeğini en iyi açıklayan cümle A seçeneğinde bulunmaktadır.

Cevap A

2. E seçeneğindeki, “3’ncü” sıra sayı sıfatında yazım yanlışı vardır. Sıra sayı sıfatı şöyle yazılmalıydı “3’üncü”

Cevap E

3. Reşat Nuri’nin babasının askeri hekim olması onun eserlerindeki kahramanı etkiler. Sanatçılar yapıtlarında genellikle çevrelerindeki insanları ve bu insanların yaşamlarını konu alırlar.

Cevap B

4. Aruz ölçüsünü kullanmak zor, günümüz sanatçılarına zor geliyor olmalı ki bu ölçüyle şiir yazmıyor/neden sonuç ilişkisi vardır. Günümüz sanatçıları aruz ölçüsünü kullanmıyor; çünkü onlara zor geliyor.

Cevap E

5. “Bir yıldır Avrupa’daydı, bir deri bir kemik kalmış.” deyimini açıklaması yoktur.

Cevap E

6. Gözlerini saklıyan sevgilerimi düşünüyorum. “Saklıyan” sözcüğü yanlış yazılmıştır, “saklayan” olması gerekir.

Cevap D

7. IV. öncülde verilen “Yazarımız bu romanında da insanlığın binlerce yıldır hayat mücadelesini anlatmıştır.” cümlesi paragrafta örtüşmemektedir.

Cevap D

8. Toplumun, magazin haberlerini yakından takip etmesinden yakınılmıştır.

Cevap D

9. A) Şiir hâlinde yazdığı trajedisini bir araya getirip gönderdi. C) Halk, Martin’in böyle bir şeyi asla yazmış olamayacağına yayınevinin onu beceriksizce taklit etmesine karar verdi. D) Yayınevinin onu beceriksizce taklit etmesine karar verdi. E) Üslubun acemiliği ve kabalığı karşısında hayli hayrete düştü. B seçeneğinde verilen üslubunu oturtmuş bir yazar olması, parçadan çıkarılamaz.

Cevap B

10. B) Ölüm, aşk, vatan, millet doğa konuları ile değişik temalar işlenmiştir. C) Divan şiirinin izlerini silmesi anlaşılır. D) Epik, lirik dille işlenmesi şiire renk katmıştır. E) Yoğun duyguları dile dökerken dil kurallarını zevksizliğe düşecek kadar zorlaması anlatımında kimi zaman pürüzler görülmesini anlatır. A seçeneğinde, dilin geliştirilmesi ile ilgili herhangi bir anlatım yoktur.

Cevap A

11. A, B, C ve E seçeneklerindeki düşünceler, paragraftan çıkarılabilecek düşüncelerdir. D seçeneğindeki “Romancının gerçekten iyi bir yazar olmayışı” bu paragraftan çıkarılamaz.

Cevap D

12. Sanatçı, yaratıcı olduğu sürece özgün yapıtlar verir cümlesiyle tamamlanırsa anlam bütünlüğü sağlanır.

Cevap A

13. Nitelikli bir yazarın temelinde doğallık ve içtenlik yatar. Çünkü anlatıcı aklına ne geldiyse onu yazdığından ve bu yazdıklarının çok beğenilmesi doğal ve içten olduğunu gösterir.

Cevap C

14. İfade, öyküye anlatıya ait olan dengeyi araştırırken tasfiye eder, seçer, ayırır ve yeniden düzenler. Bu cümlede söz edildiği gibi ifade gerçeği yeniden düzenleme işidir.

Cevap D

15. Parçada A, B, C ve D seçeneklerinden söz edilmiştir. E seçeneğindeki “Şiirde düşünce aramak gereksizdir.” Cümlesini şairin söylemesi beklenebilir. Çünkü şaire göre şiir felsefeden de beslenebilir.

Cevap E

16. Parçada yazarın titiz çalıştığı, öz eleştiriye açık olduğu, mükemmelliği aradığı, az sayıda eser verdiğinden söz edilmiştir. Yazarın ele aldığı konuyu birçok açıdan irdelendiğinden söz edilmemiştir.

Cevap D

17. I. II. cümlelerde nazarın oluş nedeni üzerinde durulurken III. cümle ve sonrasında nazarın dildeki karşılığı ve kullanımından söz edilmiştir. Bu anlamda paragraf ikiye bölünmek istense ikinci paragrafın III. cümleden başlaması gerekir.

Cevap B

18. Kimi olayların, durumların görselliği anlatımından daha etkileyici olur. Parçada da bu düşünce anlatılmaya çalışılmış. E seçeneğindeki “Sinemanın görsellik özelliği, ona güç kazandırmaktadır.” cümlesi bu düşünceyi destekler.

Cevap E

19. “Çıkıp” zarf fiil, “eğlenen” sıfat fiildir. Fiil nesne aldığı için geçişli ve çatı eki almadığından etkendir. “soğuk ve yağışlı” sözcüğü hava sözcüğünü nitelemektedir. “yağışlı” türemiş, “havalarda” basit yapılıdır. Birleşik ek eylem kullanılmamıştır.

Cevap D

20. “(V) Yanlızca Afrika Kıtası değil başka ülkelerde de çalışmalarda bulunur” cümlesinde “yanlızca” sözcüğünün yazımı yanlıştır. Doğru yazımı “yalnızca” olmalıdır.

Cevap E

21. Osmanlı Devleti Trablusgarp’ın işgaline orduyla müdahale edemeyince bölge gazeteci kimliğiyle gizlice subaylar göndermiştir. Enver Paşa Kuyumcu Hamdi Bey, Mustafa Kemal ise gazeteci Şerif Bey takma adlarını kullanmışlardır. Mustafa Kemal Tanin Gazetesi yazarı olarak görünmüştür.

Cevap B

22. Gediz Taarruzu Kuvayımiliye’nin başarısız taarruzdur. Aslıhanlar-Dumlupınar Muharebeleri, II. İnönü savaşından sonra düzenli ordunun başarısız taarruzudur. Büyük Taarruz ise düzenli ordu tarafından başarıyla sonuçlandırılmıştır.

Cevap B

23. Kütahya-Eskişehir savaşı Milli mücadele döneminde alınan ilk tek yenilgidir. Bu yenilginin ardından daha fazla kayıp verilmemesi için ordu Sakarya’nın doğusuna çekilmiştir.

Cevap B

24. Türkiye İş Bankası 1924 yılında kurulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti’nin ilk özel bankasıdır. Emlak ve Eytam Bankası 1926’da İnşaat teşebbüslerini desteklemek, gerekli kredileri sağlamak ve yetim haklarını korumak amacı ile Atatürk’ün talimatları ile kurulmuştur. Sanayi ve Maadin Bankası 1925 tarihinde sanayi ve maden üretiminin geliştirilmesi için kurulmuştur. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 1930’da kurulmuştur. Vakıflar Bankası 1954’te kurulmuştur.

Cevap E

25. Mustafa Kemal İstanbul Harp Okulu’ndan 1905’te mezun olduğunda ilk görev yeni olarak Şam’a gönderilmiştir. Burada Vatan ve Hürriyet Cemiyeti’ni kurmuştur.

Cevap A

26. Mondros Ateşkes Antlaşması 30 Ekim 1918'de İtilaf Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında imzalanmıştır. Bu sırada Osmanlı Hükümeti'nin başında Ahmet İzzet Paşa vardır. Antlaşmayı Osmanlı Devleti adına Bahriye Nazırı Hüseyin Rauf Bey imzalamıştır.

Cevap C

27. Şıklarda bulunan kişiler batı müziğinin Türkiye'de yaygınlaşmasını sağlamış meşhur Türk Beşlileridir. Bunlardan Cemal Reşid Rey, İstanbul Belediye Konservatuarını açmış ve 10. Yıl Marşı'nı bestelemiştir.

Cevap B

28. Hatay Sorununun çözümü için Milletler Cemiyeti'nin 1936' da görevlendirdiği İsveçli Diplomat Sandler Hatay'da Türk nüfusunun fazla olduğunu ve Fransa mandasından çıkarılarak bağımsız bir devlet olması gerektiğini belirtmiştir. Bu rapor sonucunda 1938'de Bağımsız Hatay Cumhuriyeti kurulmuştur.

Cevap B

29. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı 1963-1967 yılında uygulanmıştır. Ekonominin bütününe yönelik bir topyekûn kalkınma planıdır. Devletin yanı sıra özel sektörün de yer aldığı karma bir ekonomik yapıda ithal ikameci sanayileşme stratejisi kapsamında uygulanmıştır.

Cevap D

30. Özel tüketim vergisi 2002 yılında yürürlüğe girmiştir.

Cevap A

31. TCMB'nin gecelik vadede bankalardan borçlanabileceği ve bankalara borç verebileceği faiz seviyelerinin arasında kalan alan "faiz koridoru" olarak tanımlanmaktadır.

Cevap E

32. Özel kapsamlı TÜFE göstergeleri, enflasyonun geleceğine ilişkin tahmin edici gücü yüksek olan, enflasyon eğilimini gösteren ve para politikasının oluşmasına yardımcı olan göstergelerdir. Özel kapsamlı TÜFE göstergeleri, fiyatlarda gözlenen tüm geçici etkilerin arındırılması sonucunda fiyatlar genel düzeyinde meydana gelen artışı ifade etmektedir. Özel kapsamlı TÜFE göstergelerinden biri olan işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'de 2021 yılı Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %34,89 artış gerçekleşmiştir.

Cevap A

33. Sanayi üretim endeksi (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2021 yılı Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %14,4 artmıştır. Sanayinin alt sektörleri teknoloji yoğunluklarına göre incelendiğinde ise yüksek teknoloji ürünlerin üretimi 2021 yılı Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %49,2 artmıştır.

Cevap B

34. 1923 ve 1929 yılları kıyaslandığında sanayi kesiminin hâsıla içindeki payı azalmıştır. Kimi yarlar, bu veriden hareketle sanayi kesimine ilişkin başarısızlık yorumu yapmıştır. Bu nedenle, devletçi politikaların başarıyı getireceği düşünülmüştür. A şıkkı doğrudur. Türkiye, 1930'lı yıllarda 1938 hariç sürekli dış ticaret fazlası vermiştir. D şıkkı yanlıştır.

Cevap D

35. Türkiye'de 2021 yılındaki merkezi yönetim bütçesindeki dış borç servisinin döviz kompozisyonu incelendiğinde %58,54'ü ABD doları, %26,68'i Euro ve %14,58'i ise Japon Yeni cinsindendir.

Cevap D

36. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ne ilişkin veriler 2007 yılında başlamakta ve günümüze kadar gelmektedir. Bu dönemde 2009-2010 döneminde nüfus artış hızı binde 15,9 veya yüzde 1,59 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran söz konusu dönemdeki en yüksek nüfus artış hızıdır.

Cevap C

37. Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nde sendikal haklar, eğitim hakkı, kültürel yaşama katılma hakkı ve ailenin korunması hakkı düzenlenmiş ancak adil yargılanma hakkı düzenlenmemiştir.

Cevap C

38. 9 Aralık 1948 yürürlük tarihli Soykırımın Önlenmesine ve Cezalandırılmasına Dair Sözleşme'nin 2. maddesinde soykırım suçu tanımlanmıştır. Buna göre; ulusal, etnik, ırksal veya dinsel bir grubu, kısmen veya tamamen ortadan kaldırmak amacıyla işlenen ve maddede belirtilen fiillerden her hangi biri, soykırım suçunu oluşturur. Siyasal gruplar ise bu kapsamda sayılmamıştır.

Cevap B

39. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesine göre; "Devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine tabi tutmalarına engel değildir." Yine aynı şekilde 1982 Anayasa'sının 26. maddesine göre "Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir."

Cevap B

40. Uluslararası bir nükleer güvenlik elde etmek ve sürdürmek, 24 Ekim 1996 tarihinde yürürlüğe giren Nükleer Güvenlik Sözleşmesinin amaçlarından birisidir. Diğer şıklarda yer alan amaçlar ise Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 1. Maddesine göre Birleşmiş Milletlerin amaçlarındandır.

Cevap A

41. A şıkkı - Bağımsız bir kurum değildir, Türkiye Büyük Millet Meclisi içerisinde yer alan bir komisyondur.

B şıkkı - Madde 3/1'e göre Üye sayısı Danışma Kurulunun teklifi üzerine Genel Kurulca belirlenecek İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda; siyasi parti grupları ile bağımsızlar Meclisteki sayılarının - boş üyelikler hariç - üye tamsayısına nispet edilmesi ile bulunacak yüzde oranına uygun olarak temsil edilirler.

C şıkkı - Madde 3/2'ye göre Bu Komisyon üyelikleri için, bir yasama döneminde iki seçim yapılır. (Değişik ikinci cümle: 1/12/2011-6253/41 md.) İlk seçilenlerin görev süresi iki yıldır, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi ise o yasama döneminin sonuna kadar devam eder.

D şıkkı - Madde 3/3'e göre Komisyon, Siyasi Parti gruplarının yüzde oranlarına göre, bir başkan, iki başkanvekili, bir sözcü ve bir katip seçer. Bu seçim, üye tamsayısının salt çoğunluğuyla toplanan Komisyonun, toplantıya katılanlarının salt çoğunluğunun gizli oyuyla yapılır.

Cevap E

42. Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri'nin görevleri, insan haklarına saygı duyulmasını sağlamak, devletin insan hakları alanındaki çabalarına ve insan hakları konusundaki eğitimlere yardımcı olmak, insan hakları alanındaki yetersizlikleri saptamak ve insan hakları alanında sorumlu diğer kurumların çalışmalarını kolaylaştırmaktır. Avrupa İnsan Hakları Komiserinin insan hakları ihlallerinde mağdurlara hukuki destek sağlamak görevi yoktur.

Cevap E

1. Anayasaya göre ceza evinde bulunan tüm hükümlüler değil, kasti suçtan hüküm giymiş olanlar oy kullanamazlar.

Cevap D

2. Anayasa'nın 48. maddesinde düzenlenen çalışma ve sözleşme hürriyeti ile ilgili herhangi bir özel sınırlama nedeni öngörülmemiştir.

Cevap B

3. Tüketicinin korunması, ormanların korunması, kooperatifçiliğin geliştirilmesi, esnaf ve sanatkarların korunması 1982 Anayasası'nda ekonomik hükümlerde; çevrenin korunması ise, sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler başlığı altında düzenlenmiştir.

Cevap E

4. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan adayları, meclis üyeleri içinden, Meclisin toplandığı günden itibaren beş gün içinde, Başkanlık Divanına bildirilir. Siyasî parti grupları Başkanlık için aday gösteremezler.

Cevap C

5. TBMM Genel Kurulu tarafından kabul edilen kanunlar yayımlanmadan yürürlüğe girmez. Kanunları yayımlama görevi Cumhurbaşkanına aittir. Yayımlama yeri Resmi Gazetedir. Cumhurbaşkanı on beş gün içinde kanunu resmi gazetede yayımlar veya bir daha görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderir (Bütçe kanunları hariç).

TBMM geri gönderilen kanunu, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile (301) aynen kabul ederse Cumhurbaşkanı kanunu yayımlamak zorundadır. TBMM geri gönderilen kanunda değişiklik yaparsa Cumhurbaşkanı tekrar geri gönderebilir.

2001 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle, Cumhurbaşkanının kanunları kısmen ya da tamamen uygun bulmama hakkı olduğu, TBMM'nin isterse, zaman kazanmak adına, sadece uygun bulunmayan maddeleri görüşebileceği hükme bağlanmıştır. (Cumhurbaşkanı, kısmen uygun bulmasa bile, kanunu tamamen geri gönderir. TBMM, kısmen uygun bulunmayarak geri gönderilse bile, geri gönderilen kanunun, ister kısmen uygun bulunmayan maddelerini, isterse tamamını yeniden görüşülebilir.) Ayrıca bir kanun, kısmen uygun bulunmayarak geri gönderilse ve TBMM kanunu kısmen görüşse bile, kanun, her halükarda tümüyle oylanarak kabul edilir.

Genel olarak kanunlar, ayrıca bir yürürlük tarihi belirtilmemiş ise Resmi Gazete'de yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

Cevap A

6. Kanunlar Anayasa Mahkemesi denetimine tabi iken parlamento kararları 3 istisna dışında Anayasa Mahkemesi denetimine tabi değildir. AYM denetimine tabi olan parlamento kararları:

- TBMM İçtüzüğü
- Yasama dokunulmazlığının kaldırılması kararı
- Milletvekilliğinin parlamento kararı ile düşürülmesi Yasama dokunulmazlığının kaldırılması kararı ile milletvekilliğinin düşürülmesi kararlarının iptali için 7 gün içinde AYM'ye başvuru yapılabilir.

AYM, başvuruya ilişkin kararını 15 gün içinde açıklar.

Cevap C

7. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin belirli bir anda boş bulunan üyeliklerini belirlemek amacıyla yapılan kısmî seçimlere ara seçim denir. Ara seçimde, ülkenin tamamında değil; sadece o anda boş bulunan üyeliklerin seçim çevrelerinde oy kullanılır.

- Ara seçim her seçim döneminde bir kez yapılır.
- Genel seçimden otuz ay geçmedikçe ara seçime gidilemez.
- Genel seçimlere bir yıl kala, ara seçim yapılamaz.
- Ara seçim zorunlu değildir; ancak TBMM karar verirse (kararın alınması için basit çoğunluk yeterlidir) ara seçime gidilir.

Bu kuralın iki istisnası bulunmaktadır:

- TBMM'de boşalan üyeliklerin sayısı üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hallerde, ara seçimlerin üç ay içinde yapılmasına karar verilir. Ancak, bu durumda da genel seçimlere bir yıl kala ara seçim yapılamaz. Bir başka deyişle; seçimlere bir yıl kalmış olması halinde, üye tamsayısının yüzde beşi oranında boşalma olsa bile ara seçime gidilmez.
- 2002 yılında yapılan bir değişikliğe göre, bir ilin veya seçim çevresinin Meclis'te üyesinin kalmaması halinde, boşalmayı izleyen 90 günden sonraki ilk Pazar günü, o ilde veya seçim çevresinde ara seçim yapılır.

Cevap B

8. Cumhurbaşkanı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer.

"Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisiyle ilişkisi kesilir" hükmü 16 Nisan 2017 değişikliği ile kaldırılmıştır.

Cevap D

9. Kanunların esas yönünden, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün şekil veya esas yönünden Anayasaya aykırılığı iddiasıyla iptal davası açma yetkisi Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve TBMM üye tamsayısının en az beşte biri tutarındaki milletvekillerine tanınmıştır.

Cevap C

10. 2010 Anayasa değişikliği ile, savaş hali haricinde asker olmayan kişiler askeri mahkemelerde yargılanamaz hükmü getirilmiştir. 2017 Anayasa değişiklikleri ile birlikte askeri yargı örgütlenmesi kaldırılmıştır.

Cevap A

11. Siyasî partilere ilişkin dava ve başvurulara, Anayasa Mahkemesi'nde Genel Kurulca bakılır. Genel Kurul, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısından sonra kapatılması istenen siyasî partinin genel başkanlığının veya tayin edeceği bir vekilin savunmasını dinler. 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan halk oylamasıyla kabul edilen Anayasa değişikliğine göre, "siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır." Şu durumda Anayasa Mahkemesi'nin on beş üyesinin tamamının katıldığı bir Genel Kurul'da, bir siyasi parti hakkında kapatma ya da Devlet yardımından yoksun bırakma kararı çıkması için en az on üyenin bu yönde oy kullanması gerekecektir.

Cevap E.

12. Cumhurbaşkanı yardımcısının görev süresi ile ilgili Anayasa'da ya da diğer mevzuatımızda bir düzenleme bulunmamaktadır. Cumhurbaşkanı seçilen kişi dilediği zaman ve dilediği sayıda Cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilir/azledebilir.

Cevap E

13. Cumhurbaşkanı; savaş, savaş gerektirecek bir durumun başgöstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması, tabii afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir.

2017 anayasa değişiklikleri öncesi, şiddet nedeniyle olağanüstü hal ilan edilmeden önce, Milli Güvenlik Kurulu'nun görüşünün alınma zorunluluğu bulunmaktaydı. Bu durum 2017 Anayasa değişikliğiyle kaldırılmıştır.

Cevap A

14. Anayasaya göre Kurul, Adalet Bakanlığının bir mahkemenin kaldırılması ve yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlamaya yetkilidir. Fakat, mahkemelerin kurulmasına karar verme yetkisi bulunmamaktadır. Mahkemeler, bölgelerin coğrafi durumu ve iş yoğunluğu göz önünde bulundurularak HSK'nın olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca kurulur.

Cevap A

15. Gerektiğinde, Genel Kurul, Danışma Kurulunun teklifi üzerine Katip üyelerin veya İdare Amirlerinin sayısını artırabilir.

Cevap E

16. Başkan, bir üyenin görev süresinin dolacağı tarihten iki ay önce, bunun dışında bir boşalma olduğu takdirde ise derhâl, keyfiyeti üyeyi seçmeye ve aday göstermeye yetkili olanlara yazıyla bildirir ve bu tarihten itibaren iki ay içinde öngörülen usule göre boşalan üyelik kaynağından seçim yapılır.

Cevap C

17. Oylamalara tek adayla gidilmesi hâlinde, oylama referandum şeklinde yapılır. Geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday Cumhurbaşkanı seçilir. Oylamada, adayın geçerli oyların salt çoğunluğunu alamaması hâlinde seçim yenilenir ve kesin sonuçların ilânından sonra gelen kırkbeşinci günü takip eden ilk Pazar günü sadece Cumhurbaşkanı seçimi yapılır.

Cevap A

18. 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 11. Maddesine göre:

1 – Kamu hizmetlerinden yasaklılar,

2 – Basit ve nitelikli zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar,

3 – Taksirli suçlar hariç beş yıl ağır hapis veya beş yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkûm olanlar,

4 – Türk Ceza Kanununun İkinci Kitabının birinci babında yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar,

5 – Terör eyleminden mahkûm olanlar,

Siyasi partilere üye olamazlar ve üye kaydedilemezler.

Cevap B

19. Anayasa'nın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler:

- Olağanüstü hallerde ve savaş hallerinde çıkarılan CB kararları
- YAŞ'ın terfii işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma kararları (16 Nisan 2017 Anayasa değişikliği ile "Yüksek Askeri Şuranın kararları yargı denetimi dışındadır" ifadesi Anayasadan çıkarılmıştır. Böylece artık, YAŞ'ın kararları yargı denetimini açılmıştır. Ancak sadece, terfii işlemleri ve kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma kararlarına karşı yargı yolu kapalıdır).
- Hakimler ve Savcılar Kurulunun kararları (Anayasada yapılan 2010 değişikliği ile sadece meslekten çıkarma kararına karşı yargı yolu açılmıştır)
- Yüksek Hakem Kurulu'nun kararları
- Kamu Görevlileri Hakem Kurulu'nun kararları
- Spor federasyonları tahkim kurulları kararları
- Yüksek Seçim Kurulu kararları
- Sayıştay'ın bütçe uygulamalarına ilişkin kararları

Cevap A

20. Yetki paralelliği ilkesi: Yargı içtihatlarının geliştirdiği bir yetki kuralıdır. Kanunlarca aksi öngörülmediği sürece bir işlem hangi makam tarafından yapılmışsa, o makam tarafından geri alınabilir veya kaldırılabilir. Ancak hiyerarşik amir de astın işlemini geri alıp kaldırılabildiği için yetkide paralellik ilkesi mutlak değildir.

Cevap D

21. İdari vesayet, bir kamu tüzel kişinin bir başka kamu tüzel kişisini denetlemesidir. İdari vesayet yetkisi, yerinden yönetim kuruluşlarına tanınan özerkliğin bir istisnasını teşkil etmektedir. Bu nedenle kanunla açıkça öngörülmesi ve uygulama şekli kanunla düzenlenmelidir. Dolayısıyla vesayet ilişkisinin alabileceği şekil için ilgili kanunlara bakmak gerekir.

Cevap C

22. İşlemin "sebe" ve "konu" unsurlarında idarenin takdir yetkisi olabilir. Fakat "yetki", "şekil", ve "maksat" unsurlarında takdir yetkisi olamaz.

Cevap C

23. İmar Kanunu'na göre, yapı ruhsatiyesi almak için belediye ve valilik bürolarına yapı sahipleri veya kanuni vekillerince dilekçe ile müracaat edilir. Ruhsat, ilgisine bir menfaat sağladığı için yararlandırıcı; idarenin hukuk düzeninde bir sonuç doğuran kararı olduğu için icrai; bir tek idari merciin iradesinin açıklanması ile (valilik veya belediye) meydana gelen işlem olduğu için basit; kişiye özgü sonuç doğurduğu için bireysel bir işlemdir.

Cevap A

24. İdarenin kamu düzenini sağlamak, korumak ya da bozulduğunda eski haline getirmek amacıyla yaptığı faaliyetlere kolluk denir. Kolluk kavramında belirleyici unsur, kamu düzeni kavramıdır. Kamu düzeni; güvenlik, esenlik, sağlık ve ahlak öğelerinden oluşur.

Türkiye'de kolluk hizmeti, İçişleri Bakanlığı'na verilmiştir. İçişleri Bakanlığı, kamu düzenini koruma işlevini bağlı kuruluşları olan Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı aracılığıyla yerine getirir. Bu birimler, genel kolluk kuvvetleri olarak nitelendirilir.

Kamu düzeninin bozulmasını önlemeye yönelik faaliyetlere idari kolluk; kamu düzeni bozulduktan sonra kamu düzeninin yeniden sağlanmasına yönelik faaliyetlere ise adli kolluk denir. Polis, jandarma, sahil güvenlik ve gümrük muhafaza kuvvetleri, belirli bir suç soruşturması kapsamında savcının emrine girer ve taleplerini yerine getirir. Adli kolluk, kanunların suç saydığı eylemlerin işlenmesinden sonra ve adli soruşturma amacıyla yürütülen bir faaliyettir. Bu nedenle, adli kolluğun bastırıcı niteliği ağır basarken, idari kolluğun önleyici ve durdurucu niteliği daha belirgindir.

Ülkemizde idari kolluk ve adli kolluk ayrı ayrı örgütlenmiş değildir. Esas itibarıyla idari kolluk görevi yapan polis, jandarma, sahil güvenlik ve gümrük muhafaza kuvvetleri belirli bir soruşturma kapsamında savcının emrine girmektedir. Bu durumun neden olabileceği karışıkları önlemek amacıyla, ilgili kanunda "tam teşekküllü polis karakollarında

adli kolluk kadrolarının bulunması" öngörülmektedir. Bu şekilde, hiç olmazsa büyük karakollarda suç soruşturması konusunda uzmanlaşmış birimlerin bulunması amaçlanmaktadır.

Cevap B

25. 1999 tarihinde yapılan Anayasa değişikliği ile kamu hizmetlerinin özel hukuk sözleşmeleri ile gördürülmesine imkan tanınmıştır. Bu çerçevede tesis edilen yap-işlet-devret ve yap-işlet usullerinin birer özel hukuk sözleşmesi olduğunu hatırlatmakta yarar vardır.

Cevap A

26. 5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre, belediyeler kanunda sayılan belirli konularda en çok 49 yıl için imtiyaz verebilir.

Cevap E

27. Bir kamu hizmetinin masrafları, hasar ve zararı idareye ait olmak üzere, gelir üzerinden belli bir pay veya belirli bir ücret karşılığı özel kişiye gördürülmesine müşterek emanet usulü denir. Müşterek emanette özel kişi ile yapılan sözleşme sonucunda tesis idare tarafından kurulmakta, muhtemel zarar idare tarafından üstlenmekte, özel kişiye ise belirli bir gelir garantisi sağlanmaktadır.

Yap-işlet-devret ise, bir kamu hizmetine ilişkin tesisin özel kişi tarafından kurulup, belli bir süre işletilmesini ve daha sonra bedelsiz olarak ilgili idareye devir ve teslimini sağlayan bir usuldür. Bu usul, ileri teknoloji ve yüksek maddi kaynak gerektiren köprü, otoyol, deniz ve hava limanı vb. projelerde kullanılmak üzere geliştirilen özel bir finansman modelidir. Bu usulde de idare ve özel kişi arasında bir sözleşme yapılmaktadır.

Ruhsat usulünde, müşterek emanet, iltizam, imtiyaz ya da yap-işlet-devret usullerinin aksine, idare ile bir özel kişi arasında herhangi bir sözleşme yapılmaz. İdarenin tek yanlı olarak vereceği izin ile belli bir kamu hizmeti özel kişiye gördürülür.

Cevap C

28. Kamulaştırma bedelinin kesinleşmesinden itibaren 5 yıl içinde kamulaştırmayı yapan idarece kamulaştırma amacına uygun hiçbir işlem veya tesisat yapılmaz veya kamu yararına yönelik bir ihtiyaca tahsis edilmeyerek taşınmaz mal olduğu gibi bırakılır ise, mal sahibi veya mirasçıları kamulaştırma bedelini aldıkları günden itibaren işleyecek kanuni faizi ille birlikte ödeyerek taşınmaz malı geri alabilirler.

Cevap E

29. Disiplin amirleri tarafından verilen uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı disiplin kuruluna, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilir.

Devlet memurluğundan çıkarma cezasına karşı idari başvuru yolu kapalıdır.

Cevap E

30. 657 sayılı DMK'da belirtilen memurluğa engel mahkumiyetler: Kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına mahkum olanlar ile affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından hüküm giymiş olanlar devlet memuru olamaz.

Cevap A

31. Memurluğu sona erdiren haller:

- Çekilme
- Çekilmiş sayılma
- Memurluktan çıkarma
- Koşullarda Eksiklik
- Bağdaşmazlık
- Emeklilik
- Ölüm

Görevden uzaklaştırma, kamu hizmetinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir. Hakkında “ceza kovuşturması” ya da “disiplin soruşturması” başlatılan memura uygulanabilecek bir ihtiyati tedbir olarak düzenlenen görevden uzaklaştırma ile bir disiplin cezası olan memurluktan çıkarmayı birbirine karıştırmamalıdır.

Cevap C

32. Aynı hiyerarşik düzen içinde astın üst yerine veya üstün ast yerine işlem yapması konu yönünden yetkisizlik halidir. Bu durumdaki işlemin yetki sakatlığı türü “yetki tecavüzü” olarak adlandırılır. İşlem yok hükmünde olmayıp, iptal edilebilir.

Cevap D

33. İdari işlemin sebep unsuru, idareyi o işlemi yapmaya sevk eden hukuki ve fiili gerekçeyi ifade eder. Kanunun öngördüğü gerekçe ortaya çıkmadığı halde işlem tesisi, işlemi sebep yönünden sakatlar.

Mesela; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda memura çoğul gebelik halinde sekiz haftalık analık iznine ek olarak iki hafta daha izin verilmesi öngörülmüştür. Bir memura çoğul gebelik olmadığı halde iki hafta ek izin verilmesi sebep yönünden sakat olur.

Cevap C

34. Kurum, itirazın şikayete ilişkin nihai kararını, incelenen ihaleye ilişkin gerekli bilgi ve belgeler ile ihale işlem dosyasının kayıtlara alındığı tarihi izleyen yirmi gün içinde vermek zorundadır.

Bu süre Kamu İhale Kanunu'nun 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihaleler ile şikayet ve itirazın şikayet üzerine alınan ihalenin iptal edilmesi işlemine karşı yapılacak itirazın şikayet başvurularında on iş günü olarak uygulanır.

Cevap D

35. İdarenin kusura dayanan sorumluluğu kısaca hizmet kusuru kavramı ile ifade edilmektedir. Hizmet kusuru, hizmetin kuruluşunda ve işleyişinde ortaya çıkan kusurdur. Hizmet kusuru üç şekilde karşımıza çıkabilmektedir:

- Hizmetin kötü işlemesi
- Hizmetin geç işlemesi
- Hizmetin hiç işlememesi

Acil servise gelen kanamalı hastaya zamanında müdahale edilememesi “hizmetin geç işlemesi” şeklinde ortaya çıkan bir hizmet kusurudur.

Cevap D

36. İdare bir kamu hizmetini özel kişi ve kuruluşlara gördürmek amacıyla ya da mal ve hizmet alımı, satımı veya kiralınması amacıyla sözleşmeler yapar. Ancak idarenin yaptığı her sözleşme idari sözleşme değildir. İdarenin sözleşmeleri kavramı ile iki tür sözleşme ifade edilmektedir:

İdari sözleşme ve idarenin özel hukuk sözleşmeleri.

1. İdari sözleşme:

İdari sözleşme, taraflarından biri idare olan ve idareye borçlar hukukunun genel hükümlerini aşan bazı üstün yetkilerin (sözleşmede tek yanlı değişiklik yapma, tek yanlı fesih, denetleme, ceza verme) tanınmış olduğu sözleşmedir. Bu tür sözleşmelerde kamu yararını temsil eden idare, kamu gücü ayrıcalıklarından yararlanmaktadır. İdari sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıklarda idari yargıya gidilir.

2. İdarenin hukuk sözleşmeleri:

İdarenin mal ve hizmet alımı; yapı işleri, kiralama ve satıma ilişkin sözleşmeleri ile yapım işlerindeki sözleşmeleri idarenin özel hukuk sözleşmeleri olarak kabul edilmektedir. İdarenin özel hukuk sözleşmeleri genel hükümlere tabidir; idareye herhangi bir ayrıcalık tanınmaz. Bu sözleşmelerin uygulanmasından doğan uyuşmazlıklarda adli yargıya gidilir.

Cevap A

37. İdari vesayet, iki ayrı kamu tüzel kişisi arasında söz konusu olur. Bir kamu tüzel kişisinin, başka bir kamu tüzel kişisini denetlemesidir. Hiyerarşi ise, aynı kamu tüzel kişisi içindeki bir üst'ün bir ast'ını denetlemesi, ona emir ve talimatlar vermesidir. Bu bağlamda seçeneklerde yer verilen Cumhurbaşkanının Diyanet İşleri Başkanlığı, rektörün fakülte, valinin defterdar ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü üzerindeki yetkisi hiyerarşidir. Çünkü Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, fakültenin, defterdarın ve Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü'nün ayrı bir kamu tüzel kişiliği bulunmamaktadır. E seçeneğinde belirtilen Adalet Bakanı ile Türkiye Barolar Birliği arasındaki ilişki ise, idari vesayet ilişkisidir. Çünkü, Türkiye Barolar Birliği'nin ayrı bir kamu tüzel kişiliği bulunmaktadır.

Cevap E

38. 2016 yılında çıkarılan 668 sayılı KHK ile DMK'ya Jandarma Hizmetleri Sınıfı ve Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı eklenmiştir.

Cevap E

39. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığının bağlı kuruluşudur.

Cevap A

40. Devlet teşkilatında karar mercii, başkent teşkilatıdır. Yani, kararları Cumhurbaşkanı alır; il ve ilçe teşkilatındaki görevliler de bu kararları uygular. Fakat taşra teşkilatının idari işleyiş ile ilgili her konuyu başkente danışma zorunluluğu büyük zaman ve enerji kaybına, bürokrasiye yol açar. Bu nedenle, Türkiye'de valilere başkente danışmadan karar alma ve uygulama yetkisi verilmiştir. Valiler, merkezi idare hizmetleri ile ilgili konularda ilgili bakanlığa danışmaksızın karar alabilirler. Buna yetki genişliği denir. Yetki genişliği ilkesi 1982 Anayasası'nın 126. maddesi ile Anayasal güvence altına alınmıştır.

Yetki genişliği ilkesi sadece illerde uygulanmaktadır. Anayasaya göre illerin yönetimi yetki genişliğine dayanmaktadır. İl idaresinin amiri vali, merkezi idare adına merkeze danışmadan kendiliğinden karar alabilmekte ve bu kararları uygulayabilmektedir.

Vali, bu yetkiyi merkezi idarenin yürütmekle ödevli olduğu bir hizmetin (milli bir kamu hizmetinin) yürütülmesi için kullanmaktadır. Yani vali bu yetkiyi mahalli idarelerin görev alanına giren bir iş için değil, merkezi idarenin görev alanına giren bir hizmetin (milli bir kamu hizmetinin) yürütülmesi için kullanılmaktadır.

Yetki genişliği ilkesine dayanarak hareket eden valinin kendisine ait bir bütçesi, gelir ve gider kalemi bulunmamaktadır. Vali tarafından yürütülen hizmetin giderleri merkezi idarenin bütçesinden karşılanmaktadır. Bir gelir elde edilirse yine merkezi idarenin gelirleri arasına katılmaktadır.

Yetkiyi merkez adına kullanan Vali, merkezi idarenin hiyerarşisine dahildir.

Cevap A

41. İl İdare Kurulu: Temel görevi valiye yardımcı olmak ona danışmanlık yapmaktır. Valinin başkanlığında,
- Hukuk İşleri Müdürü,
 - Defterdar,
 - İl Millî Eğitim Müdürü,
 - İl Sağlık Müdürü,
 - Tarım ve Orman İl Müdürü,
 - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdü-
ründen oluşur.

Cevap B

42. 1982 Anayasası'nın 126. maddesine göre Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır.

Cevap D

43. 1982 Anayasası'nın 126. maddesine göre Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır. Anayasa sadece il idaresinden söz etmektedir. Dolayısıyla il birimine kanunla son verilemez. Anayasamız ilin de diğer kademeli bölümlere ayrılacağını öngörmüş fakat bunları isim olarak belirtmemiştir. Ancak, 5442 sayılı İl idaresi Kanunu illerin de ilçelere ve bucaklara bölündüğünü hükme bağlamaktadır. İl ve ilçelerin kurulması, kaldırılması, merkez belirtilmesi ve adının değiştirilmesi kanun ile olur.

Cevap A

44. 1982 Anayasası'nın 123. Maddesine göre, "kamu tüzel kişiliği, ancak kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kurulur." Bununla birlikte, bazı kuruluşların kamu tüzel kişiliği doğrudan Anayasa ile tanınmıştır. Anayasada düzenlenen kamu tüzel kişileri şunlardır:

- İl özel idaresi,
- Belediye idaresi,
- Köy idaresi,
- Üniversiteler,
- Devletçe kurulacak tek radyo televizyon kurumu,
- Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu,
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları.

Cevap E

45. Ekonomik ve Sosyal Konsey, ekonomik ve sosyal politikalar konusunda bir danışma organı olarak 1995 yılında bir Başbakanlık genelgesi ile kurulmuş; 2001 yılında kanunla yasal dayanağa kavuşturulmuş; 2010 yılında ise anayasal bir kuruluş olmuştur.

11 Nisan 2011 tarihli 4641 sayılı Kanuna göre Ekonomik ve Sosyal Konsey; "ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında, toplumsal uzlaşma ve işbirliği sağlayacak, sürekli ve kalıcı bir ortam oluşturarak, istişari mahiyette ortak görüşler belirlemek" amacıyla kurulmuştur.

Cevap D

46. "Genel bütçe", devlet tüzel kişisi kapsamındaki kurumlara ayrılan bütçedir. Diğer kamu tüzel kişilerinin ayrı bütçeleri vardır. Bir kurumun kendi kamu tüzel kişiliği olması hâlinde, o kurumun kendi bütçesi vardır ve kararlarını kanunun izin verdiği ölçüde kendi karar organları alır.

Cevap C

47. 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Cumhurbaşkanlığı bünyesinde aşağıda yer alan kurullar kurulmuştur:

- Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu.
- Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu.
- Ekonomi Politikaları Kurulu.
- Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu.
- Hukuk Politikaları Kurulu.
- Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu.
- Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulu.
- Sosyal Politikalar Kurulu.
- Yerel Yönetim Politikaları Kurulu.

Kurulların başı, Cumhurbaşkanındır. Kurullar en az üç üyeden oluşur. Kurul üyeleri Cumhurbaşkanınca atanır. Cumhurbaşkanı kurul üyelerinden birini başkanvekili olarak görevlendirir. Kurulların sekreteryaya hizmetleri Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı tarafından yerine getirilir.

Cevap B

48. Kamu Denetçiliği Kurumu 5018 sayılı Kanun'da özel bütçeli kuruluşlar arasında sayılmıştır.

Cevap B

49. KİT'ler üstlendikleri faaliyetleri yerine getirebilmek için işletme veya işletme topluluklarına ihtiyaç duyar. Bir KİT tarafından kurulan ve sermayesinin tamamı bir KİT'e ait olan işletme veya işletmeler topluluğuna müessese adı verilir.

Cevap E

50. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne göre, Milli Güvenlik Kurulu'nun olağan toplantılarını iki ayda bir gerçekleştirir.

Cevap D

51. İl özel idaresinde hizmetlerinin ciddî bir biçimde aksatıldığı ve bu durumun halkın sağlık, huzur ve esenliğini hayatî derecede olumsuz etkilediğinin ilgili bakanlığın talebi üzerine yetkili sulh hukuk hâkimi tarafından belirlenmesi durumunda,

İçişleri Bakanlığı;

- Hizmetlerde meydana gelen aksamanın giderilmesini, hizmetin özelliğine göre makul bir süre vererek il özel idaresinden ister.
- Aksama giderilemezse, söz konusu hizmetin yerine getirilmesini o ilin valisinden ister. Bu durumda, vali, aksaklığı öncelikle il özel idaresinin araç, gereç, personel ve diğer kaynaklarıyla giderir. Mümkün olmadığı takdirde diğer kamu kurum ve kuruluşlarının imkânlarını da kullanabilir.

Yerel hizmetlerin aksaması durumunda kaymakamın devlet imkânlarını kullanarak bu aksamayı giderme yetkisi bulunmamaktadır.

Cevap D

52. Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, belli bir hizmet alanı ile sınırlı olarak düzenleme ve organizasyon yapan, denetleme ve yaptırım uygulama yetkilerine sahip kılınan, bir anlamda belli bir hizmet alanı ile sınırlı olarak kural koyma, koyduğu kuralları uygulama ve kurallara uyulmasını sağlama yetkileri ile donatılan kuruluşlardır.

Kanun koyucunun 5018 sayılı sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda belirlediği sadece 11 adet düzenleyici ve denetleyici kurum vardır. Bunlar içinde Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu en son kurulan kurumdur.

1. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)
2. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Üst Kurumu (BDDK)
3. Rekabet Kurumu (RK)
4. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK)
5. Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)
6. Kamu İhale Kurumu (KİK)
7. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)
8. Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGMDSK)
9. Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK)
10. Nükleer Düzenleme Kurumu (NDK)
11. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu

Cevap A

53. 5 sayılı CB KArarnamesine göre, Denetime tâbi ilgili, ilişkili veya bağlı kurum ve kuruluşlar, Kurul raporları üzerine hazırlayacakları cevaplarını varsa yönetim kurullarından yoksa yetkili organlarından geçirmek kaydıyla raporu aldıkları tarihten başlayarak kırk beş gün içinde ilgili Bakanlığa, ilgili Bakanlıklar kendi görüşlerini de ekleyecekleri cevapları on beş gün içinde Kurula gönderirler.

Cevap D

54. Kamu hizmetlerinin devlet tüzel kişiliği dışında kalan diğer kamu tüzel kişileri tarafından yürütülmesine "yerinden yönetim (adem-i merkeziyet)" denir. Bu kamu tüzel kişileri merkezi idare teşkilatına ve merkezi idare hiyerarşisine dahil değildir.

Cevap C

55. Belediyenin görevleri zorunlu görevler ve isteğe bağlı görevler olarak ikiye ayrılır:

- İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma; sosyal hizmet ve yardım, nikah, defin ve mezarlıklar, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetler zorunlu görevler arasındadır.
- Sağlık tesisi açma ve işletme, Devlete ait okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımı, kültür ve tabiat varlıklarının korunması, öğrencilere, amatör spor kulüplerine yardım belediyenin isteğe bağlı görevleri arasındadır.

Cevap E

56. Bir beldenin adı, belediye meclisi üye tam sayısının en az dörtte üç çoğunluğunun kararı ve valinin görüşü üzerine İçişleri Bakanlığının onayı ile değiştirilir. Bu karar Resmî Gazetede yayımlanır. Beldenin adının değişmesi ile belediyenin adı da değişmiş sayılır.

Cevap D

57. İl özel idaresi adına imtiyaz verilmesine ve il özel idaresi yatırımlarının yap-işlet veya yap-işletdevret modeli ile yapılmasına, il özel idaresine ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek il genel meclisinin görevidir.

Cevap A

58. Stratejik plân, varsa üniversiteler ve meslek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanır ve belediye meclisi tarafından kabul edildikten sonra yürürlüğe girer.

Nüfusu 50.000'in altında olan belediyelerde stratejik plân yapılması zorunlu değildir.

Cevap E

59. İl genel meclisi, seçim sonuçlarının ilânını izleyen beşinci gün kendiliğinden toplanır. Bu toplantıda meclise en yaşlı üye başkanlık eder. Meclis, bu toplantıda, üyeleri arasından ve gizli oyla meclis başkanını, meclis birinci ve ikinci başkan vekillerini, ikisi yedek olmak üzere dört kâtip üyeyi ilk iki yıl için görev yapmak üzere seçer. İlk iki yıldan sonra seçilecek başkanlık divanı, yapılacak ilk mahallî idareler seçimlerine kadar görev yapar.

Cevap E

60. İl genel meclisi, il genel meclisince belirlenecek bir aylık tatil hariç her ayın ilk haftası meclis tarafından önceden belirlenen günde mutat toplantı yerinde toplanır.

Bütçe görüşmesine rastlayan toplantı süresi en çok yirmi gün, diğer toplantıların süresi en çok beş gündür.

Cevap B

61. Köy muhtarının köylü faydasına olmiyan kararlarını kaymakam bozabilir. Fakat, onun yerine kaymakam kendiliğinden karar veremez. Karar, gene köylü tarafından verilir.

Cevap D

62. Büyükşehir belediye meclisince ilçe belediye bütçelerinde yapılan değişikliklere karşı on gün içinde Danıştaya itiraz edilebilir. Danıştay, itirazı otuz gün içinde karara bağlar.

Cevap C

63. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'na göre, belediye personelinin atama yetkisi Belediye başkanına aittir.

Cevap A

64. Katı atıkların kaynağa toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettmek Büyükşehir belediyesinin; Büyükşehir katı atık yönetim plânına uygun olarak, katı atıkları toplamak ve aktarma istasyonuna taşımak ise, ilçe belediyelerinin görevidir.

Cevap C

65. Su, atık su, katı atık ve benzeri altyapı hizmetleri ile çevre ve ekolojik dengenin korunmasına ilişkin projelerin zorunlu kılması durumunda; Cumhurbaşkanlığı, ilgili mahallî idarelerin, bu amaçla kurulmuş birliğe katılmasına karar verebilir. Yine bu durumda belirtilen birliklerden ayrılma da Cumhurbaşkanının iznine bağlıdır.

Cevap A

66. İl özel idaresi, il genel meclisinin kararına bağlı olarak görev alanıyla ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası teşekkül ve organizasyonlara, kurucu üye veya üye olabilir.

İl özel idaresi, bu teşekkül ve organizasyonlarla ortak faaliyet ve hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Birinci ve ikinci fıkra gereğince yapılacak faaliyetlerin, dış politikaya ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak yürütülmesi ve önceden İçişleri Bakanlığının izninin alınması zorunludur.

Cevap A

67. Piyasa talep eğrisi, bireysel talep eğrilerinin yatay toplamından oluşmaktadır ve bu nedenle piyasadaki her bir tüketicinin bireysel talep miktarları toplanacaktır. Burada dikkat edilmesi gereken talep fonksiyonlarının Q bağımlı değişken şeklinde yazılmasıdır, çünkü yatay toplam gereklidir.

$$P = 5 - \frac{1}{6}Q \text{ ise } Q = 30 - 6P$$

$$Q = 45 - 3P$$

$$P = 5 - Q \text{ ise } Q = 5 - P$$

Bu durumda piyasa talep fonksiyonu $Q = 80 - 10P$ olacaktır. Malın piyasa talebi 10 iken malın piyasa fiyatı 7 çıkacaktır.

Cevap E

68. Verginin yansıtılması yani verginin üretici ve tüketici arasında dağılımı arz ve talep eğrilerinin esnekliklerine bağlıdır. Esneklik vergi karşısında üretici ve tüketiciye tepki verebilme genişliği sağlamaktadır.

Esneklik vergi ilişkisinde esnekliği sıfır olan ekonomik birim verginin tamamını üstlenmek durumunda kalacaktır. Çünkü vergi nedeniyle ortaya çıkacak fiyat değişimlerine tepki veremeyecektir. Bu durumda talep esnekliğinin sıfır olması, talebin fiyat değişimlerine tepki verememesi nedeniyle bütün verginin tüketiciler tarafından üstlenilmesi sonucunu doğuracaktır.

Vergi nedeniyle ortaya çıkan refah kaybına ilişkin şu ifade önemlidir. Esneklik katsayısı azaldıkça, vergi nedeniyle ortaya çıkan refah kaybı da azalacaktır.

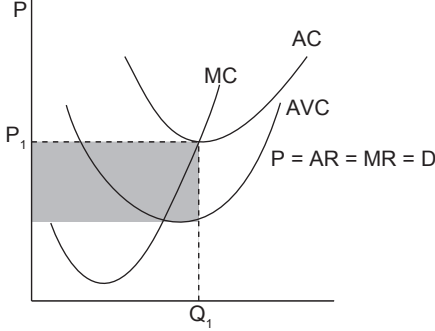
Cevap C

69. Soruda verilen $Q = \min(2L; 0,4K)$ fonksiyonu girdiler arasında tam tamamlayıcılık ilişkisi olduğunu göstermektedir. Tam tamamlayıcı girdiler arasında ikame mümkün değildir ve girdilerin kullanım oranları daima sabittir.

Girdiler arasında tam tamamlayıcılık ilişkisinin olması durumunda üretim fonksiyonu "L" şeklinde çizilecektir ve üretim miktarı fonksiyonda parantez içinde yer alan küçük değere eşit olacaktır. E şıkında verilen değerler yerine konulduğunda emek $2 * 4 = 8$ ve sermaye $0,4 * 10 = 4$ olarak elde edilir. Bu durumda sermayenin değeri daha az olduğu için üretim sermaye tarafından belirlenmektedir. E şıkkı yanlıştır.

Cevap E

70. Normal kar elde eden bir firmanın üretici rantı, şekilde gösterilen taralı alan ile ifade edilebilir. Üreticinin satmaya razı olduğu en düşük fiyat ortalama değişken maliyet ise denge noktasındaki fiyat ile denge noktasındaki ortalama değişken maliyet değerleri arasındaki fark üretici rantını verecektir.

Firmanın normal kar elde etmesi durumunda şekilde görüldüğü gibi denge noktasında AC minimum noktasında olacaktır ve denge noktasında AC, P, MR, MC ve AR birbirine eşittir.

$$AC = \frac{5q^2 - 20q + 2000}{q} = 5q - 20 + 2000.q^{-1}$$

AC eğrisinin minimum noktasında, AC fonksiyonunun türevi sıfır olacağı için;

AC'nin türeci $5 - 2000.q^{-2}$ olacaktır ve buradan

$q = 20$ bulunur. Bulunan üretim değeri AC fonksiyonunda yerine koyulduğunda

$$AC = 5 \times 20 - 20 + 2000 / 20 = 180 \text{ bulunur.}$$

$$AVC = 5q - 20 = 5 \times 20 - 20 = 80 \text{ elde edilir.}$$

$$\text{Üretici rantı} = P - AVC = 180 - 80 = 100$$

Bu değer birim başına üretici rantını göstermektedir ve toplam üretici rantı bulunan bu değerün üretim miktarı ile çarpılmasından elde edilir.

Toplam üretici rantı, $100 \times 20 = 2000$ olarak elde edilir.

Cevap D

71. Stackelberg modelinde piyasadaki toplam üretim tam rekabetin $3/4$ 'ü kadardır. Bu nedenle üretim kesin olarak tam rekabetten daha azdır.

Cournot modelinde ise üretim tam rekabetin $2/3$ 'ü kadardır ve bu üretim Stackelberg modeline göre daha düşüktür. Stackelberg modelinde üretim Cournot modeline göre daha fazla olduğu için fiyat daha düşüktür, çünkü talep eğrisi negatif eğimlidir.

Cevap A

72. Kamu harcamalarında meydana gelen 20 birimlik değişimin, hasılayı 80 birim etkilediği bir ekonomide çarpanın değeri (k_e) = 4'tür:

$$\Delta Y = k_e \times \Delta G$$

$$80 = k_e \times 20$$

$$k_e = 4.$$

Çarpanın 4 olması durumunda, marjinal tüketim eğilimi ise $c = 0,75$ olarak bulunur:

$$k_e = 1 / 1 - c$$

$$4 = 1 / 1 - c$$

$$4 - 4c = 1$$

$$3 = 4c$$

$$c = 3/4$$

$$c = 0,75.$$

Bu durumda harcanabilir gelir 1000 birim, $c = 0,75$ ise $s = 0,25$ olacağından, otonom tüketim 100 birim iken, otonom tasarruflar da -100 birim olacağına göre, toplam tasarruflar (S)

$$S = -S_0 + s.(Y_d)$$

$$S = -100 + 0,25. (1000)$$

$$S = -100 + 250$$

$$S = 150 \text{ olarak bulunur.}$$

Cevap A

73. Bir ekonomide sürpriz (beklenmeyen) enflasyon, gerçekleşen enflasyondan beklenen enflasyon çıkartılarak bulunduğundan, sorudaki verilere göre gerçekleşen enflasyon %8 olarak bulunur. Şöyle ki;

$$\text{Sürpriz (Beklenmeyen) Enflasyon} = \text{Gerçekleşen Enflasyon} - \text{Beklenen Enflasyon}$$

$$\%2 = \text{Gerçekleşen Enflasyon} - \%6$$

$$\text{Gerçekleşen Enflasyon} = \%8.$$

Öte yandan reel faiz (r), nominal faizden (i) enflasyon oranının çıkartılmasıyla hesaplandığından soruya göre nominal faiz oranı (i)

$$r = i - \pi$$

$$\%7 = i - \%8$$

$$i = \%15 \text{ olarak bulunur.}$$

Cevap D

74. Yeni Klasik Rasyonel Beklentiler görüşüne göre, merkez bankası hasılayı etkilemeksizin sadece fiyatları artırmak istiyorsa izleyeceği politikayı ilan ederek para arzını artırmalıdır. Keza politikayı ilan ederse hasılda hiçbir etki meydana gelmez. Para arzını artırırsa fiyatlar artar. A seçeneğindeki hataya düşmeyiniz. Eğer A seçeneğindeki gibi ilan etmeden para arzını artırır, kısa dönemde hem hasıla hem de fiyatlar artar. Ancak soruda hasılayı etkilemeden fiyatların artmasını istediğine göre politikayı ilan etmelidir.

Cevap D

75. Yeni Keynesyenlere göre ücret ve fiyatların yapışkan olmasının nedenleri şunlardır:

- Etkin Ücret Sözleşmelerinin Varlığı,
- İçerdekiler – Dışardakiler Modelinin İşlemesi,
- Sözleşmelerin Belirli Bir Süreliğine (1,5 – 2 yıllığına) İmzalanmış Olması,
- Koordinasyon Yetersizlikleri,
- Süre Teorilerinin İşlemesi,
- Fiyatların Karşılık (Karışık) Olarak Ayarlanması,
- Menü (Liste – Katalog) Maliyetleri,
- Zımni Kontratlar (Örtük Sözleşmeler)

Cevap C

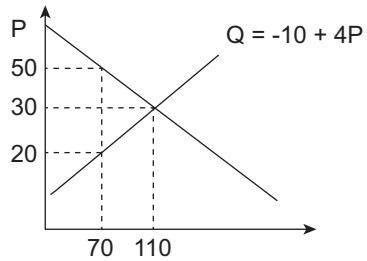
76. GSYİH değerine net faktör gelirlerinin eklenmesi ile bulunan büyüklüğü GSMH denirken, GSMH milli kaynakların bir cari dönemde gerek ülke sınırlarının içerisinde gerekse de dışındaki nihai mal ve hizmet üretimini içermektedir. Öte yandan GSMH değerine şu işlemler yapıldığında milli gelir (hâsıla) kavramı elde edilir:

$$\text{GSMH} - \text{Amortismanlar} = \text{Safi Milli Hâsıla}$$

$$\text{Safi Milli Hâsıla} - \text{Dolaylı Vergiler} = \text{Milli Gelir.}$$

Cevap D

77.

Tavan fiyat uygulaması denge fiyatının altında uygulanır ve fiyattaki azalma nedeniyle üretim azalır. Üretimin 70 birime düşmesi, piyasada karaborsa oluşur ve karaborsacı 70 birim ürünü en fazla 50 tl' den satabilecektir.

$$170 - 2P = -10 + 4P \rightarrow \text{buradan denge fiyatı } P = 30 \text{ bulunur.}$$

Tavan fiyat uygulamasında fiyat 20 iken arz miktarı

$$-10 + 4 \cdot 20 = 70 \text{ bulunur.}$$

Tavan fiyat uygulamasında fiyatı 70 iken karaborsacı malını en yüksek; $170 - 2P = 70$ ise $P = 50$ bulunur.

En yüksek karaborsa fiyatı 50 iken tüketici rantının karaborsacıya geçen kısmı taralı alandır.

$$\text{Taralı alan } 20 \cdot 70 = 1400 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

78. Devletin ve özel kesimin bulunduğu, ekonominin dışı açık olduğu bir ekonomide mal piyasasında denge ilaveler ($I + G + X$), sızıntılara ($S + T + M$) eşittir."

Buna göre $I + G + X = S + T + M$ olur. Bu özdeşlikte sorudaki verileri yerine koyarsak,

$$I = S + T - G + M - X \Rightarrow I = 50 - 350 + 500 \Rightarrow I = 200 \text{ bulunacaktır.}$$

Cevap: A